

**Государственная итоговая аттестация по образовательным программам
основного общего образования в форме основного государственного экзамена
(ОГЭ)**

Контрольный измерительный материал для проведения в 2017 году
основного государственного экзамена
по МАРИЙСКОМУ ЯЗЫКУ

подготовлена кафедрой марийской филологии и культурологи и
лабораторией развития этнокультурного образования
ГБУ ДПО Республики Марий Эл «Марийский институт образования»

2017 ийын тўн школым тунем пытарыше-влаклан
марий йылме дене экзамен паша

Район _____

Ола _____

Школ _____

Класс _____

Фамилий _____

Лўм _____

Ачалўм _____

Паша радамым умылтарымаш

Экзамен паша кок ужаш гыч шога: диктантым возымаш, диктант текст почеш грамматический паша-влакым шуктымаш.

Тичмаш экзамен пашалан 2 шагат (120 минут) пуалтеш.

Диктант текст кум гана лудалтеш. Икымше гана лудмо годым нимомат возыман огыл, текстын содержанияжым, абзац шотым эскерыман. Кокымшо гана лудмо годым диктант возалтеш. Кумшо гана лудмаш түрлө экшыкым төрлаш йоным ышта.

Экзамен пашан кокымшо ужашыже диктант текст почеш ышталтеш. Тидым куштылгырак ышташ маным, текстште ойлончо-влакын чотыштым карандаш дене палемдыман. Чылаже лу заданий пуалтеш. Нине заданийлаште вашмут-влак ик шомак (але икмыняр шомак), цифр (але буква) дене ончыкталтыт. Нуным кажне заданий почеш вашмутлан ойырымо вереш палемдыман.

Вашмутым йонгылыш палемдыме гын, тудым удыралаш, чын вариантым возаш кӱлеш.

Пашам ыштыме годым черновикым кучылташ лиеш. Черновикыште возымо паша аклыме годым шотыш огеш налалт.

Заданий-влакым ыштыме почеш налме балл-влак ушалтыт. Пуымо паша-влакым сайын шукташ да шукырак баллым погаш тыланена.

Пашада ушныжо!

Диктант

1. Кавам йүштö пуш леведын. 2. Теле кече йошкарген, сергам чиен. 3. Кок могырышто, кече деч ятыр тораште, тул менге-влак шогат. 4. Мардеж изишат ок пуал. 5. Күшыч кычык йога, лум үмбалым чинче тусыш савыра. 6. Йүштö кече ваштареш чинче падыраш-влак сылнын койын йўлат, йыли-юли йылгыжал, шинчам йымыктарат. 7. Курык тайыл воктенысе чодыра пöрш дене леведалтын. 8. Чалемше вуян шўдияш кугызала койын, куэ-влак шогат... 9. Теле пўртўс! 10. Могай сылне, могай куштылго, а чатлама йўштö кузе шўргым чывыштылеш. 11. Чодыра воктене Лядко ял коеш. 12. Тудо пушентыла йымалне пуйто йўштö деч йымен шинча, пургыж дене леведалтын. 13. Тудлан шокшо. 14. Тушечын корно шуйна. 15. Корно, ялым лектын, кўвар гоч вонча, ятыр верым куэрла тўр дене эрта, а варажым чодыраш пурен йомеш.

16. Ожно тиде корно дене шагал коштыныт, тудо ял корнылан гына шотлалтын. 17. А кызыт тудым кугемдаш шонат. 18. Тыште ең-влак пашам ыштат. 19. Нуно, лумым куэн, корным кумдандат. 20. Почешышт кок могырыш лум пырдыж кушкын кодеш. (*Н. Лекайн семын. 138 мут.*)

Паша влак:

Нине заданийлаште вашмут-влак ик шомак (але икмыняр шомак), цифр (але буква) дене ончыкталтыт. Нуным икымше номеран вашмут бланкеш возыман.

1. 6-шо ойлончышто буква деч шукрыак йўкан мутым палемдыза

Вашмут: _____ .

2. 8-ше ойлончышто йыгырмутым ойырен возыза.

Вашмут: _____ .

3. 2-шо ойлончышто диалект мутым ойырыза.

Вашмут: _____ .

4. 11-ше ойлончо гыч шкелўмым (собственный лўм мут) возен лука.

Вашмут: _____ .

5. 3-шо ойлончысо леведын шомаклан синонимым возыза.

а) *шуйнен*

б) *пўрден*

в) *чевертен*

г) *шукемын*

Вашмут: _____ .

6. 15-ше ойлончо гыч шуко чотым ончыктышо суффиксан мутым возен лука.

Вашмут: _____ .

7. Ойыралтше деепричастий савыртышан ойлончым палемдыза.

а) 5

б) 6

в) 9

г) 16

Вашмут: _____ .

8. Икгай членан ойлончым палемдыза.

а) 1

б) 3

в) 7

г) 15

Вашмут: _____ .

9. 7-ше ойлончын грамматический рӱдыжым возен лука.

Вашмут: _____ .

10. 20-шо ойлончо гыч йыжынан (составной) сказуемыйым возен лука.

Вашмут: _____ .